Suomen luonnonsuojeluliitto

E 184/2022 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Kirjallinen asiantuntijalausunto
MmV 5.5.2023

E 184/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Tiedonanto, joka koskee EU:n toimintasuunnitelmaa: meriekosysteemien suojelu ja ennallistaminen kestävän ja sopeutumiskykyisen kalastuksen varmistamiseksi

Euroopan komissio julkaisi helmikuussa neljän aloitteen ”kalastuspaketin”. Tämä tiedonanto on yksi sen osista.

Suomen kannan luonnos on myönteinen ja oikeansuuntainen.

Kalojen, kalastuksen ja suojelun kolmiyhteys

Kalat ja kalastus ovat täysin riippuvaisia vesien tilasta ja suojelusta. Tätä *win-win* -suhdetta korostettiin esimerkiksi Laissa Selkämeren kansallispuistosta (*”Selkämeren kansallispuiston perustamisen tavoitteena on turvata lisäksi ammattikalastuksen säilymistä elinvoimaisena edistämällä erityisesti luonnonkalakantojen suojelua ja niiden elvyttämistä yhteydessä”*…). Itämeren tila on kuitenkin heikkenemässä. Kalojen kutu- ja poikastuotantoalueet tulee turvata myös yhä monenlaisemmilta hankkeilta.

Tutkimuksen ja seurannan voimavarat

Suomessa tietoa Itämerestä ja sen kalakannoista on kansainvälisesti verrattain paljon. Tutkimuksen ja seurannan voimavarat tulee kuitenkin turvata – varsinkin kun luonto muuttuu yhä nopeammin.

Pohjatroolaus

Tiedonannossa on osia, joita Suomen kannattaisi EU:ssa erityisesti edistää. Yksi on pohjatroolauksen lopettaminen. Tätä merenpohjan kasveille ja muillekin eläimille kuin kaloille haitallista kalastusmuotoa ei meillä ole. Nyt komissio esittää, että se kiellettäisiin merensuojelualueilla (MPA). Pohjatroolauksen kokonaiskielto olisi kuitenkin tarpeen.

Ankerias

Tiedonannossa korostetaan myös ankeriaan suojelua. Suomi on tässä kansainvälinen edelläkävijä: tämä meillä ja maailmanlaajuisesti äärimmäisen uhanalainen laji on Suomessa rauhoitettu jo heinäkuuta lukuun ottamatta. Sargassomerellä kutevan ankeriaan suojelu vaatii kuitenkin kansainvälistä yhteistyötä koko sen muuttomatkan aikana. Itämeri ja sen alueellinen BALTFISH-yhteistyö voisi näyttää tässä hyvää esimerkkiä muille.

Suomenkin ankeriaan hoitosuunnitelma on aika päivittää. Nyt siitä puuttuu kalan kulun turvaaminen. Padot turbiineineen ovat este jokiin ylös vaeltaville ankeriaille, ja alasvaelluksella niitä silpoutuu voimalaitosten turbiineihin. Turvallisten ohitusuomien ja toimivien kalateiden rakentaminen on tällekin vaelluskalalle elintärkeää. – Asia liittyy myös oikeusministeriön parhaillaan lausunnolla olevaan vesilain muutosesitykseen. Sillä voitaisiin asettaa kalatalousvelvoitteita niillekin padoille, joilla sellaisia ei vielä ole.

Lisätietoja
- toiminnanjohtaja Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi